

SASEL · Heidedreef 12 · 2970 Schilde

Tel. 03 383 21 42 · sasel@telenet.be · www.sasel.be

Gewest: Vlaanderen · Ondernemingsrechtbank Antwerpen · Afd. Antwerpen

Ondernemingsnummer: 0462241.820 · IBAN BE52 7895 6637 2409 · BIC GKCCBEBB

NIEUWSBRIEF

juli 2026

Hier in El Zate voetballen “**DE RODE DUIVELS**” niet omdat België blijkbaar goed speelde op het WK, maar omwille van de benaming... Goed gevonden! Elk duivelsgenot in ons gaat zo vrij uit, wordt zelfs een must. De angst voor de komende, bijzonder zware, el niño verdwijnt want voetbal is het leven zelf.

Angst, vlucht en menswaardigheid

“Publieke vechtsporten” verschonen de pijnlijke realiteit. Dat wisten de Romeinse keizers al! “Spelen” organiseren gaven hen de kans hun eigen spelen van zelfverrijking en meedogenloze machtsuitoefening waar te maken. **Zo ook vandaag.** Onze president Bukele en Trump: dikke vrienden in vreemdelingenhaat. Terwijl ze zelf immigranten zijn. En Europa? **Bange mensen sluiten ramen en deuren en verstikken zo zichzelf.**

Niemand vlucht voor zijn plezier. Vluchtelingen willen overleven en zijn daarom -na het verwerken van de cultuurschok- harde werkers, vaak machteloos tegen nieuwe uitbuiting. **Profiteurs?** Belgen noemen zichzelf ‘slimmeriken’ als ze belastingen kunnen ontduiken en zo sociale fraude plegen.

Het leven van een vluchteling is een constante angst: een nieuw begin kunnen veroveren, angst terug gestuurd te worden. En angst verlamt en vertraagt cultuuraanpassing.

Uit het dagboek: aankomen in België

Geconfronteerd met de ‘terug sturen’ politiek van Trump, las ik mijn dagboeknotities. Ik kon een burgeroorlog ontvluchten toen ik 12 jaar was. Ik kon lezen en schrijven, optellen en aftrekken en verder kende ik niets. Ik kon dus mezelf te noteren. Middel om psychologisch te overleven.

Mijn verhaal is het verhaal van een kind dat welkom was in het vreemde land. Een kind dat alleen met het vliegtuig aankwam op Zaventem en dus geen dodentocht moest trotseren om te ontsnappen.

-Tot mijn zes jaar had ik met mijn moeder door El Salvador gezworven: burgeroorlog.

Ik geraakte haar kwijt en kwam in een vluchtelingenkamp terecht en van daaruit werd ik door het bisdom geplaatst in het weeshuis van de Vlaamse zuster Marietje. Een voorrecht omdat: familieleden waren -als catechisten van mgr. Romero- gruwelijk vermoord. Ik was 12 jaar, de oudste jongen in het weeshuis en kon door het leger opgeëist als kind soldaat. Schieten op mijn eigen indiaanse mensen... ik werd ziek van de gedachte alleen. Helena en Maria, op werkbezoek in het weeshuis, stelden me voor naar België te komen met een toeristenvisum. Wettelijk mogelijk voor 3 maanden. **Ik zei: 'si'.** Ik wist niet waar Bélgica lag, hoe het eruit zag... **Ik wilde overleven.** Papieren in orde brengen. Uit een land in burgeroorlog geraak je zo maar niet buiten. **Op het moment dat ik kon vertrekken stond daar plots terug mijn moeder. Ze had mij terug gevonden... Haar kind opnieuw moeten verlaten. Het deed onnoemelijk zeer maar ze had geen keuze.**

-10 april 1985: ik arriveerde op Zaventem: kort broekje, versleten T-shirt, sleffers. Zo bang en zo moe: ik herkende Helena en Maria niet meer. **Tijdens de rit naar Schilde kreeg ik de schrik van mijn leven.** Een plat land zonder vulkanen. Donkere lucht, koude, gietende regen, bomen en struiken zonder bladeren. Seizoenen? Kennen we niet in El Salvador. Ik dacht dat er ramp had plaats gevonden, dat de natuur voorgoed dood was.

-In een bed slapen (ik had jarenlang op de grond geslapen). Vreemd eten. Een bad nemen. Kleding gaan kopen en mogen kiezen. Bijzonder moeilijk als je dat lange tijd niet hebt kunnen doen... **En vooral geen woord verstaan want niemand sprak Spaans...**

-Op 2 mei moest ik naar school. Vreselijk ontredderd voelde ik me. Sint-Lutgardisschool in onze straat: weigering ook al vroegen Helena en Maria enkel een tafel en een stoel. Geen aandacht. Ik moest leren een hele dag naar school te gaan en de taal opzuigen. De parochieschool aanvaardde me wel.

-In september begon ik in het 5° leerjaar.

Nederlands en Frans, geschiedenis, aardrijkskunde, metriekstel, zinsontleding enz. Polders? Als je uit land komt van vulkanen... Leren leven met de klok. Moeilijk, zo moeilijk! In El Salvador was het altijd op hetzelfde uur dag en nacht. Indianen herkennen de tijd uit de stand van de zon... **Een cultuurschok op zijn felst. Angst om terug gestuurd te worden deed me volhouden.**

Leven tussen twee werelden

-Leven met Helena en Maria. Natuurlijk was het wennen. In het weeshuis was het een rumoerige bende. Trouwens, Salvadoranen leven in groepsverband. Gaan warm en uitbundig met mekaar om. Ik vond de Vlamingen maar koele kikkers, vriendelijk maar zo afstandelijk. Ik was wel enthousiast over de politie. Bij ondervragingen om verblijfsvergunningen in orde te krijgen, kreeg ik een stoel aangeboden. Ondenkbaar in El Salvador...

-Ik was nu kind alleen. Ik was de stilte niet gewoon. Thuis domineerde de intellectuele arbeid. Ook dat was nieuw. En dan het motto van Helena en Maria: 'wij hebben ons diploma gehaald en jij zal dat ook moeten bereiken. Zelfstandig! Enkel als je echt iets niet begrijpt, mag je hulp vragen.' Nooit hebben Helena of Maria een opstel van gelezen, laat staan verbeterd. **Het was keihard.** Maar het heeft me wel gered. IK leerde zelfstandig te studeren. Gelukkig hadden we dezelfde zin voor humor. Samen veel lachen als middel tot relativeren.

-Met Kerstmis was ik geslaagd. Ik verstond zelfs 'het Antwerps' op de speelplaats. Er volgde een enquête van de leerkracht. Of ik mocht blijven... De leerlingen beslisten 'ja' want ik kende de namen van 'de coureurs'. En zo geschiedde ...

-De burgeroorlog... die duurde voort. Terug keren kon niet. **Verblijfsvergunningen in orde houden... een nachtmerrie en altijd opnieuw die angst: zal het lukken?** Secundair onderwijs in het H.-Graf in Turnhout. Zalige tijd. Vele vrienden en vooral vriendinnen. Vakantie? Het mocht maar ik moest die wel zelf verdienen. Vakantiejobs:

horeca, brouwerij van de Trappisten, gezondheidszorg... **‘Niet leuk vinden’... behoorde niet tot de woordenschat van Helena en Maria.** Inwendig foeterde ik wel. Later besepte ik pas hoe belangrijk, hoe toekomstgericht zulke opvoeding is geweest. Als tiener... niet zo prettig erom uitgelachen te worden door je vrienden, die alles cadeau kregen...

-Psychologische hulp om mijn traumatisch te verwerken: elke zaterdag naar de kunstacademie: boetseren.

Resultaat: akelige gewrochten waarvan Helena zelf trauma's dreigde te krijgen... Nu ik psycholoog ben en dagelijks leef met zwaar getraumatiseerde kinderen, beseft ik pas het belang van die eigen ervaring. 'Kunst' leert je leven met je trauma's.

-Ik begon hoe langer hoe meer te leven vanuit twee totaal verschillende thuisbasissen. Met je ziel blijf je vol verlangen hunkeren naar wat in je genen aanwezig blijft: indiaan zijn en moge leven tussen je rasgenoten. Je nieuwe thuis: die intellectuele basis geeft je kansen. **Leven vanuit totaal verschillende culturen is een groot voordeel.** In El Salvador ben ik maya-indiaan. Mijn kindertijd geeft me de mogelijkheid de trauma's van onze kinderen te begrijpen, en hen altijd opnieuw kansen te geven. Ik België ben ik Europeaan. Door mijn Belgische training en opvoeding kan ik me in El Salvador inleven in een wereld zonder lees-een schrijfcultuur en zo analfabetisme bestrijden. België is voor mij geen vakantieland. **Werkbezoeken voor SASEL. We zijn geen bedelaars, we nodigen mensen uit om ons efficiënt te helpen.**

Ervaringen in België

Leven in België:

- Boodschappen doen in de supermarkt in Schilde. Op de parking eiste een vrouw: 'doe je tas open dan kan ik zien wat je gestolen hebt'.
- Joggen op het jaagpad langs het Albertkanaal in Wijnegem. Na enkele dagen politiecombi en controle. Buurtbewoners hadden de politie verwittigd: 'er loopt een vreemdeling rond'.
- Fietsen in een dreef in Schilde. Auto stopt, raampje omlaag: 'Ga terug naar je land'.

Terugkeer naar El Salvador

-Definitieve terugkeer naar El Salvador: er was 'vrede' (?) getekend.

Het was voor iedereen een moeilijke beslissing. Ik kende er niemand, behalve mijn moeder en van haar was ik vervreemd... Ik moest voor haar zorgen.

Studeren aan de befaamde UCA-jezuïetenuniversiteit: wettelijk onmogelijk want ik had niet het vereiste Belgische staatsdiploma. Onderwijs is een Vlaamse aangelegenheid en Vlaanderen is geen staat. Bovendien sprak ik het Spaans van een kind van 12 jaar. Mijn intellectuele taal was het Nederlands. Studeren dus en na moeilijke toegangsexamens mocht ik toch beginnen... Ik had bewezen dat ik kon studeren: jezuïeteneis!! **Mijn medestudenten noemde mij 'el negrito' het negertje.** Ze waren blank, kwamen uit een gefortuneerde familie, meestal uit het buitenland, woonden in streng bewaakte villa's, reden in geblindeerde auto's, hadden bodyguards... Ik hoorde bij hen niet thuis. Studentenleven... onmogelijk. **Het doorbreken van dat bastion beschouw ik als mijn opdracht. Sasel is erin geslaagd onze beste leerlingen hogere studiekansen te geven. 15 hebben een diploma behaald... Arme mensen zijn niet per definitie domme mensen. Ze moeten wel kansen krijgen... evenveel als ikzelf.**

-**Tijdens mijn studies kwam ik toevallig in El Zaito terecht.** Voor die uitgestoten koos ik. Niet voor de aangeboden carrière. En Helena en Maria en zovele vrienden hebben altijd 'ja' gezegd. 'Doe maar'.

Vandaag: vluchtelingen opnieuw op de vlucht

HERINNEREN JULLIE JE NOG? YVAN 10 jaar EN AMANDA 9 jaar?

Ouders vermoord, straatkinderen door SASSEL opgevangen... Op een dag waren ze verdwenen... Maanden later: telefoon uit Honduras. Ze wilden naar het beloofde land USA. Ze hadden zich van richting vergist en overleefden in Honduras: bedelen. 20 jaar later: berichten op Facebook. Ze waren vanuit Honduras een karavaan van vluchtelingen gevolgd. Overleefden de dodentocht door de Mexicaanse woestijn, geraakten de rivier over en doken onder in USA. Ze hadden daar een bestaan opgebouwd en behoorde tot de middenklasse. En nu??

Geen geldige papieren... Dus... Zo arriveren er elke dag in El Salvador: een vliegtuig vol.
Slachtoffers maak je ook zonder oorlog te voeren...

Beste vrienden

Beste vrienden,

Het is een lange brief geworden, uit diepe bezorgdheid. Voor onze eigen mensen maar ook voor de vluchtelingen, die -na een mensonterende overtocht- in Europa niet welkom zijn... Geef hen een kans, heb geduld met het verwerken van hun trauma's en cultuurschok. Elke mens heeft recht op een menswaardig bestaan: Verklaring in **DE RECHTEN VAN DE MENS**.

En Sasel werkt verder... Blijve kleuters, hopen dat dit jaar een zware investering mogelijk wordt: uitbouw van ons bio-landbouwproject. De klimaatcatastrofe voor zijn en dreigende hongersnood proberen te voorkomen. Voor onze president Bukele bestaat klimaatwijziging niet en wie ecologische eisen stelt, vliegt de Mega gevangenis in: zijn pronkstuk en de vergeetput voor 70.000 'criminelen'.

Maar... daarover meer in een volgend schrijven.

William Aragon